

ako jo je kedo za poskus podtaknil mravljišču. Vse mravlje delavke se zberejo na mah in brizgajo tako dolgo v luč mravljično kislino, dokler ne ugasne usodepolna goreča sveča.

Sadjarji in vrtnarji znajo, da je mravljam najljubša slaščica od drevesnih uši. Ako namaže sadjar drevo s kako mažo, da ne bi lazile mravlje k ušem, napravijo živalce most. Nanosijo na mast toliko zemlje, da je narejen prehod po suhem.

Dr. Brun je opazoval v najnovejšem času pri rujavi vrtni mravlji sledeče:

Ako gradijo rujave vrtno mravlje ležšče za mladež, se poslužijo deževnega vremena. Kakor hitro začne padati dež, privrejo iz vseh kotov mravljišča. Vsaka prinese seboj v čeljusti drobec mokre zemeljske snovi. Z vso naglico zgradijo temelje soban in dvoran v katerih bodo počivala jajčeca. Ko je zgrajeno prvo nadstropje, se začne gradba drugega potom obokov. Ako zadenejo ravno pri prvem nadstropju na razne težkoče: kamenčkov, korenin, poganjkov itd., vsemu temu se znajo mojstrsko izogniti.

V nekaj urah je pozidana enonadstropna stavba, katero otipajo na pol slepe živalce s trepalnicami in jo presodijo, če je trpežna za valilnico naraščaja. Skrbno pazijo po končani zgradbi, da je izpostavljena toliko solnčnim žarkom, da se posuši in je odporna.

Pri navadnih gozdnih mravljah je opazoval profesor Wellenstein, da gradijo okrepčevalnice za svoje delavke. Teh stavb pod mravljiščem se smejo poslužiti najbolj pridne mravlje, ki so bile zunaj na delu ob času deževja.

Najbolj zanimivo je, kar nam popisuje profesor Götsch o onih mravljah, ki zbirajo žitna zrna. Ta vrsta živi ob neapeljskem zalivu v Italiji in krog mesta Zader v Dalmaciji.

Kakor hitro je naletela mravlja zbiralka na večjo skupino žitnih zrn, hiti z enim v matično mravljišče. Pri drugem povratku od zaloge že napravi met potjo skladišča in obvesti o tem tovarišice. Te izpopolnijo skladišča in tako roma s časom zaloga (seve malenkostna zaloga) s polja v mravljišče.

Neapeljska in dalmatinska mravlja gre celo tako daleč, da pritisne vsakega privlečenemu zrnčku svoj pečat potom kisline, katero ubrizgane na žito, kakor bi ga hotela zavarovati napram nepoklicanemu obisku. Zbrano zrnje druge mravlje v gnezdu s čeljustmi razmeljejo. Zmleto prepojijo s slinami in na ta način se pretvori škrob žita v sladkor.

Tako pridelani kruh služi mravljam za hrano v zimskem času.

Profesor Dofleins je opazoval pri pravkar omenjenih mravljah še tole: Te skrbne in pridne živalce znajo pripraviti iz žitnega zrnja hrano za mladiče, ki so se komaj izlegli iz jajčec.

Ko je žitno zrnje zbrano v shrambi za potomstvo, pazijo mravlje v jesenskem času na dež. Kakor hitro začne deževati, romajo z zrnjem na prosto in ga pustijo orositi od deževnih kapelj. Po dežju posije solnce in vzbudi v omočenem zrnju kal. Kakor hitro je žito poglalo klice, ga zvaličijo zopet v shram-

be. Nežne sveže poganjke potrgajo, zmeljejo v moko in pripravijo iz zmesi hrano za nežno mladež.

Ako požene vzkliko žito večje klice, kojih moka bi znala škodovati naraščaju, jih starejše mravlje polomijo od zrn in znosijo na posebno smetišče.

*

Ljubezen opice do mladiča.

Amerikanski doktor Tailor je bil poslan na državne stroške na otok Sumatra (med Avstralijo in Indijo), da bi ulovil za večji park z divjo zverino orjaško opico, ki se imenuje »Orang-Utan«.

Pred začetkom sumatraškega pragozda se je oglašil v vasi Katakai pri tamošnjem poglavarju. Domačin mu je dal proti dolarskemu plačilu na razpolago kot lovskega izvedenca lastnega sina in za prenos prtljage 20 prav krepkih nosačev.

Družba se je odpravila v pragozd ob eni uri v noči, oborožena s puškami, vrvmi, sekirami in močnimi kletkami za živi opičji plen.

Pot jih je vodila po gozdnih dolinah, preko gričev in manjših potokov, dokler ni posinilo jutranje solnce. — Pri prvih solnčnih žarkih se je prebudil južni pragozd iz nočnega spanja. Oglašili so se ptiči, opice, razne divje zveri in po zraku je završelo na milijone hroščev, žuželk ter muh.

Porivanje skozi špranje neizmernega pragozda ob vriščeči godbi narave in živalstva je bilo mučno ter počasno. Povrh je bil jutranji hlad prav kratek in že je pričel dan z neznosno vročino.

Dnevna vročina je že morila skozi drevje ter rastline in oznanjevala skorajšnji konec goščave, ko je pred lovci nekaj grozno divjaško kriknilo. Domačini so uganili takoj, da jih je zagledal orjak med opicami — Orang-Utan. Še par opreznih korakov in pred družbo je stala opica v dolgosti dveh metrov, roki čisto do tal in neznansko kričala.

Visoko na drevesni kroni je sedela druga opica — samica z mladičem, ki se je matere boječe tiščal.

Pri pogledu na zaželjeno opičjo dru-

žino je dal dr. Tailor spremljevalcem znamenje, da plen obkrožijo in ga zajamejo živega. Ta načrt so spregledale opice in se pognale v beg. Prva je tekla samica ter vlekla za sabo mladiča, za družino se je umikal samec, ki se je drl na vse pretege.

Poglavarjev sin je bil resnega mnenja, da hoče zverjad iz gozda v močvirje, kjer se ji bo posrečil pobeg.

Amerikanec je stekel prvi za pobeglim plenom in za njim spremstvo iz trdih tal gozda v močvirje. Skraja se z grmovjem poraščena močvara ni tako udirala, a kmalu so tičali vsi s težko prtljago vred do kolen v blatu, pekoče solnce nad njimi, opičje družine nikjer. Ko so premišljevali: ali nazaj ali naprej, je priletela debela veja v hrbet nosaču, da se je zgrudil na tla. V grmovju je lomila Orang-Utan samica drugo vejo, da bi branila otroka. Doktor Tailor je pomeril in zadel mater v prsa: Ko se je zgrudila samica, je skočil mladič k njej in se je vreščéče oklenil. Čudno, da samca ni bilo videti in ne slišati! Nosači so mlado opico komaj in komaj odtrgali od ustreljene matere in jo zaprli v kletko. Z mladim ujetnikom in ubito opico so krenili nazaj iz močvirja v gozd, kjer so se lotili okrepčil po tolikem trudu in skrajno mučni poti.

Stara opica je ležala mrtva na tleh ob drevesu, kletka z mladcem je bila v sredini vesele družbe, ko je kriknilo izza orjaškega drevesa in je skočil samec proti kobači in jo hotel odnesti. Dvajset močnih pesti ga je pobilo na tla, ga zvezalo in zbasalo v najmočnejšo kletko. Ko se je prebudil iz omedlevice, je potrgal vse vezi ter kotal zaporno celico s sunki tako dolgo, dokler ni bila tik mladiča. Iz usmiljenja so zaprli skupaj očeta in sina. Samec ni odslej zavžil niti trohice ponujene hrane, ne da bi jo ponudil poprej mladiču.

Opičji plen iz Sumatre je prispel srečno v ameriški vrt za divje živali. Največja naslada radovednih Amerikancev je, da prihajajo od vseh strani in občudujejo živalsko skrb in ljubezen opičjega samca do neobgljenega in matere oropanega mladiča.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg, dne 7. decembra so pripeljali špeharji na 61 vozov 189 zaklanih svinj. Kmetje so pripeljali 26 vozov krompirja, 8 voz čebule, 12 voz zelja, 22 vozov sene in 6 voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 15—30, krompir 0.80—1.25, čebulo 2.50—3, zelje 0.50—3, seno 80—100, slamo 65 do 70. Pšenica 250, rž 2, ječmen 2, oves 150, koruza 2—2.50, ajda 1.75—2, proso 3, fižol 3—4. Kokoš 30—35, piščanci 30—40, gos 60—85, puran 65—115 Din. Česen 18—20, kislo zelje 4, kisla repa 2, gobe 1—2 Din. Jabolka 4.50—8, hruške 6—10, suhe slive 12 Din. Mleko 3, smetana 14—16, jajca 2 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. decembra 1929 je bilo pripelanih 265 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči

5—6 tednov stari komad od Din 90—100; 7 do 9 tednov stari od Din 150—200; 3—4 mesece stari od Din 350—400; 5—7 mesecev stari od Din 450—500; 8—10 mesecev stari od Din 550—850; 1 leto stari od Din 1000—1400. 1 kg žive teže od Din 10 do 12.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 193 komadov.

*

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gulišek, Maribor, Razlagova ulica šte. 25. 1376

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš opozarja, da je zdaj čas, prijaviti se za vstop ter plačilo udnine v znesku 20 Din. Najbolje je, da se to zgodi še v starem letu, najkasneje pa do 15. januarja 1930. Kakor je menda že vsakomur znano, se je Kmetijska